

війни, агресивних дій або їх пропаганди; 4) необґрунтованого показу насильства; 5) пропаганди винятковості, зверхності або неповноцінності осіб за ознаками їх релігійних переконань, ідеології, належності до тієї чи іншої нації або раси, фізичного або майнового стану, соціального походження [27].

Зазначені заборони забезпечені можливістю накладення на телерадіоорганізації та провайдерів програмної послуги таких санкцій: 1) оголошення попередження; 2) стягнення штрафу; 3) подання до суду справи про анулювання ліцензії на мовлення.

Гіденко Євген Сергійович
викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДІЯЛЬНІСТЬ ГРОМАДЯН У ПРОТИДІІ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ

Успіх демократичних перетворень в Україні і перебудова всіх сфер суспільного життя, створення повноцінного демократичного суспільства і правової держави багато в чому залежать від активної участі громадян у цьому процесі, зокрема їх участі у боротьбі(протидії) з правопорушеннями. Це важкий важіль, здатний вплинути конкретно забезпечення громадського порядку і цілісності та недоторканості державного кордону, зниження рівня правопорушень в цілому і злочинності зокрема. Будь-які заходи, спрямовані на боротьбу з правопорушеннями та злочинністю, не призведуть до кардинального поліпшення ситуації доти, доки зусилля поліції та інших правоохоронних структур не отримають широкої підтримки з боку населення. Таким чином, виникає необхідність у розробці, вдосконаленні та застосуванні на практиці різних методів та форм їх співпраці. На жаль, за останні десятиріччя в Україні було втрачено системність у взаємодії населення з поліцією.

Стаття 27 Конституція України проголосила і гарантувала право громадян захищати своє життя і здоров'я, права і свободи, життя і здоров'я інших людей від протиправних посягань будь-якими не забороненими законом засобами[1].

Сьогодні, коли міліцію реформовано у Національну поліцію, всі офіційні зв'язки щодо співпраці правоохоронних органів та громадських об'єднань втрачено. У розвиток цих норм в Законі України «Про Національну поліцію» зазначено норму щодо співробітництва, а саме «діяльність поліції здійснюється в тісній співпраці та взаємодії з населенням, територіальними громадами та громадськими об'єднаннями на засадах партнерства і спрямована на задоволення їхніх потреб» [2]. Дана норма на практиці не завжди вірно тлумачиться громадянами в контексті «задоволення власних потреб». Почастішали випадки, коли люди викликають поліцейських, щоб перевезти картоплю, під'їхати додому в поліцейській машині як у таксі тощо.

Крім того, внаслідок недоцільного втручання громадян у роботу поліцейських правопорушники уникають покарання. Яскравий прикладом цьому є робота патрульної поліції, в яку деякі громадяни усіяко втручаються під видом провокацій і перевірки знання законів України, тим самим відволікаючи від викриття та попередження реальних правопорушень і злочинів.

Водночас існує і дієвий контроль поліцейської діяльності громадськістю, що допомагає зробити роботу підрозділів Національної поліції більш результативною та прозорою. Наприклад, останнім часом в містах зросла кількість незаконних торгових точок продажу спиртних напоїв, так званих «наливайок». Причому такі «торгові точки» незаконно продають спиртні напої на розлив поряд зі шкільними закладами. У зв'язку з цим у боротьбі з незаконним продажем спиртних напоїв беруть участь свідомі громадяни та активісти. Також люди на дачних ділянках організуються в групи для патрулювання, тому що почастишали випадки обкрадання дачних будинків. Громадяни беруть активну участь у боротьбі з рекламою наркотичних засобів, яка з'являється на стінах будинків, шляхом замальовування даної реклами. Все це є яскравим прикладом роботи громадських об'єднань, які організуються на добровільних засадах і не контролюються державними органами. Активізація громадськості відбувається тому, що поліція не встигає попереджати чи розкривати злочини.

На нашу думку, можна взяти досвід США, Англії, Швеції, Японії в боротьбі зі злочинністю та іншими правопорушеннями неповнолітніх, адже ця проблема дуже гостро стоїть і в Україні у зв'язку з різким ростом рівня злочинності цієї категорії громадян. У вказаних країнах при школах на громадських засадах створено комітети зв'язку школи з поліцією, в яких працюють батьки, вчителі, старшокласники, що займаються попередженням правопорушень серед неповнолітніх. Тісний контакт з поліцією входить до обов'язків голови комітету, яким, у більшості випадків, обирається директор школи. А в Англії навіть створено об'єднану робочу групу асоціації начальників поліції і товариства працівників освіти зв'язку між поліцією та школами [3].

Подібні заходи взаємодії громадськості з поліцією раніше вже використовувалися в нашій державі (як, наприклад, відомі форми охорони громадського порядку у вигляді так званих народних дружин, які патрулювали вулиці міст). За роки набуття Україною незалежності спроби відкинути позитивний колишній досвід без вироблення нового механізму співпраці поліції та населення дали негативний результат, який виявився у значній динаміці та збільшенні кількості правопорушень, погіршенні криміногенної обстановки на фоні нестабільної економічної ситуації в країні.

На даний момент чинним є Закон України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону», в який внесено, відповідно до Закону України «Про Національну поліцію», зміни, що дають змогу громадянам об'єднуватися в громадські об'єднання і тісно співпрацювати з органами Національної поліції з охорони громадського порядку. Громадяни мають право створювати громадські об'єднання для участі в охороні громадського порядку і державного кордону, сприяти органам місцевого самоврядування, правоохоронним органам. Громадські формування з охорони громад-

ського порядку і державного кордону можуть бути створені на засадах громадськоїсамодіяльності як зведені загони громадських формувань, спеціалізовані загони (групи) сприяння Національній поліції та Державній прикордонній службі України, асоціації громадських формувань тощо [4].

Підсумовуючи, зазначимо, що для поліпшення діяльності громадськості з охорони громадського порядку потрібно підняти низький рівень взаємодії органів поліції з громадянськими формуваннями і залучати більше громадян до співпраці, поступово збільшуючи темпи покращення іміджу Національної поліції.

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30.

2. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-III // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 45. – Ст. 11.

3. Програми взаємодії поліції з громадськістю [Електронний ресурс]. – Режим доступу: ua-referat.com.

4. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону : Закон України від 22 червня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 40. – Ст. 338.

Ганєв Андрій Емануїлович

помічник судді

Київського районного суду м. Одеси

ПРЕДСТАВНИЦТВО ІНТЕРЕСІВ ДЕРЖАВИ ПРОКУРАТУРОЮ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДІ

Попри те, що розгляд публічно-правових спорів в адміністративних судах здійснюється понад 10 років, з моменту прийняття у 2005 році КАСУ [1], участь прокуратури у розгляді таких спорів, як законних представників законних інтересів держави, була мінімальною. Такий стан речей був можливий тому, що в законодавстві, зокрема в Законі «Про прокуратуру», не було чітко прописано функцію та підстави прокурорського представництва в суді, пріоритетною залишалася функція прокурорського нагляду, яка історично і набувала свого удосконалення [2]. Однак з прийняттям 14 жовтня 2014 року нового Закону «Про прокуратуру» (далі – Закон) представницька функція прокуратури набула свого належного правового закріплення у ст. 23, в якій визначено підстави та загальний порядок представництва прокуратурою інтересів держави в суді [3]. Створення належних правових підстав представництва прокуратурою інтересів держави в цілому і в адміністративних судах зокрема мало позитивний вплив на правозастосовчу практику. Так, статистичні дані діяльності прокуратури за 2015 рік свідчать, що прокуратурою здійснювалося представництво в адміністративних судах інтересів держави у 11589 справах (у 2014 році – у 4343 справах) [4; 5], що свідчить про те, що представництво органів прокуратури в адміністративному судочинстві набуває системного характеру.

Новий Закон про прокуратуру від 14.10.2014 № 1697 (далі – Закон) у ч. 3